

HO21-rådet på Arendalsuka: Folkehelsearbeidet må styrkes og alle sektorer må med

Det er alt for mange piloter og for lite forskning på hva som virker, og ikke virker. Det må gjennomføres brede samfunnsanalyser, systematiske utprøvnings og kost-nytte-analyser. Slik kunnskap er nødvendig fordi politikerne trenger et kunnskapsgrunnlag når det skal utformes politikk, sa Camilla Stoltenberg (FHI) i sin innledning på HelseOmsorg21-rådets arrangement på Arendalsuka.

AV HEGE STRAND MIKKELSEN | PUBLISERT 25. AUG. 2022 | OPPDATERT 27. AUG. 2024

Vi vet at det kreves sektorovergripende kompetanse om vi skal få til god og målrettet forebygging. Alle er enige i at forskning på forebygging og det brede folkehelsearbeidet må prioriteres, men hvem tar ansvaret for helheten og betaler for at kunnskapsbaserte tiltak kan gjennomføres? Dette er en politisk og samfunnsøkonomisk nøtt, fordi løsningen består i å unngå en kostnad i fremtiden når kostnaden for tidlig innsats og forebygging kommer nå. Med dette som bakteppe inviterte HelseOmsorg21-rådet til en samtale på Arendalsuka på arrangementet "Fra behandling til forebygging - smertefulle prioriteringer og krangel om regningen".

Yngvar Åsholt fra NAV, Nina Mevold fra Sykehuset Sørlandet, Vegard Nilsen fra Agder Fylkeskommune, stortingspolitiker Tuva Moflag fra arbeids- og sosialkomiteen og Cecilie Lindgren fra Asker kommune deltok i samtalen, som ble ledet av rådets leder Per Morten Sandset.

Kunnskap er nødvendig når det skal utformes politikk

Camilla Stoltenberg fra Folkehelseinstituttet holdt et engasjerende innlegg, hvor hun la vekt på viktigheten av bedre vitenskapelig kunnskap. – Det må forskes mer på folkehelse. I dag er det for lite forskning på folkehelse og kostnad og nytte for de store grepene i folkehelsearbeidet, sa Stoltenberg. Det er alt for mange piloter og for lite forskning på hva som virker, og ikke virker. Det må gjennomføres brede samfunnsanalyser, systematiske utprøvnings og kost-nytte-analyser. Slik kunnskap er nødvendig fordi politikerne trenger et kunnskapsgrunnlag når det skal utformes politikk.

Stoltenberg pekte på at det er viktig å ha en systemtilnærming og ikke bare appellere til enkeltindividet. - Folkehelsearbeidet må styrkes. Det er helt avgjørende for fremtidens bærekraftige helsetjeneste. Oppmerksomheten må rettes mot hele samfunnet. Da må alle sektorer med og det må være bred medvirkning fra alle aktører som berøres.

Samarbeid, samfinansiering og tverrsektoriell samhandling

Yngvar Åsholt fra NAV sa at det er viktig å kunne tilby tjenester på tvers av sektorer og at det krever samarbeid. Derfor kan samfinansiering være en løsning som kan bidra til å skape dynamikk og nye løsninger. Tuva Moflag presiserte at det må prioriteres å jobbe med forebygging; "å la være, koster mer", sa hun. I tillegg presiserte også hun at samhandling og samfinansiering må henge sammen for å flytte fokus fra behandling og mer forebygging. Stoltenberg mente at de nordiske ministrene burde samarbeide mer om folkehelse og sette noen felles langsiktige mål.

Viktigheten av samhandling ble også nevnt på mange andre seminarer på Arendalsuka. Det er liten tvil om at dette er en av de viktigste utfordringene som må tas tak i og at Regjeringen må ta ansvar på tvers av sektorer.

Kort oppsummert fra rådets arrangement:

- Viktig med kunnskapsbygging, slik at politikerne får gode beslutningsgrunnlag. Vanskelig å få gjennomslag for forebyggingstiltak når det ikke er kunnskapsbasert.
- Prioriteringer er nødvendig. For mange "friske" brukere og pasienter fortærer for mange av ressursene.

- Systemtenkning og tverrsektorielt samarbeid er nødvendig
- Både gjøre helseøkonomiske og samfunnsøkonomiske analyser – kan vise ulike effekter på tiltak
- Måle resultater og ha etterprøvbare mål

Paneldeltagerne fv: Cecilie Lindgren, Camilla Stoltenberg, Tuva Moflag, Per Morten Sandset, Yngvar Åsholt og Vegard Nilsen. Nina Mevold var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Paneldeltagerne på podiet i Bakhagen (Bankgården).

Camilla Stoltenberg, Folkehelseinstituttet (FHI) holdt et interessant og engasjerende innlegg.

Mange tilhørere fikk med seg panelsamtalen i Bakhagen.

Foto: Hege Strand Mikkelsen

Meldinger ved utskriftstidspunkt 30. april 2025, kl. 17.02 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.